

Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра історії, археології, інформаційної та архівної справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

Андрій КИРИЧЕНКО

«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до фаху та основи історичних досліджень

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Освітня програма	Історія та археологія
Факультет	Економічний

2024 – 2025 навчальний рік

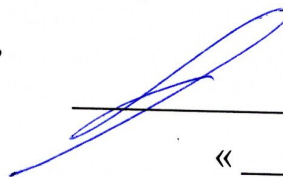
Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху та основи історичних досліджень» для здобувачів першого освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 032 «Історія та археологія».

Укладач: Василь Орлик, професор, завідувач кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи, доктор історичних наук, професор.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи.

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри історії, археології,
інформаційної та архівної справи

Василь ОРЛИК

« ___ » _____ 2024 р.

Декан економічного факультету

Наталія ШАЛІМОВА

« ___ » _____ 2024 р.

Орлик В. М.
ЦНТУ, 2024 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки	Професійної підготовки
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 032 Історія та археологія	Рік підготовки: 1-й
	Освітня програма: Історія та археологія	Семестр: 1-й
	Тижневих годин навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2,6	Освітній рівень: Перший (бакалаврський)
16 год.		
Практичні, семінарські		
32 год.		
Самостійна робота		
42 год.		
Вид контролю		
		Залік

Мова навчання: **Українська**

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – ознайомлення студента-історика зі специфікою та особливостями фаху, які він вибрав, і з процесом навчання в університеті, а також з основами історичних досліджень. Навчальна дисципліна має сприяти формуванню високоінтелектуального фахівця, який може вільно орієнтуватися у складних процесах сучасного історіописання та формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про теоретико-методологічні аспекти історичної науки, провідні тенденції її розвитку, умінь та навичок академічного письма, а також вивчення методології наукових досліджень і методики здійснення досліджень конкретних проблем з історії.

Завдання:

- ознайомити студентів-першокурсників з предметом історичної науки, її структурою та соціальними функціями;
- проінформувати про систему вищої історичної освіти в Україні;
- ознайомити студентів з обсягом навчальних дисциплін, іспитів, заліків, практик тощо;
- вказати на винятково важливе значення історичних джерел та історичної літератури, їх творчого аналізу і опанування для здобуття студентами спеціальності історика, становлення його як особистості та науковця;
- показати найважливіші етапи наукової діяльності історика;
- з'ясувати роль історичної бібліографії та історіографії в процесі підготовки спеціаліста-історика;
- ознайомити з основними видами видань історичної літератури і джерел та правилами їх бібліографічного опису;
- дати настанови студентам, як набути історичні знання на лекційних, семінарських заняттях, в процесі самостійної роботи в архіві, бібліотеці, з електронними ресурсами тощо.
- сприяти формуванню історичного мислення, вміння виявляти історичну обумовленість подій і явищ;
- спонукати до оволодіння навичками комплексної роботи з різними типами історичних джерел та історичних праць, пошуку і систематизації інформації як основи вирішення дослідницьких завдань;
- ознайомити з теорією наукових досліджень, видами та особливостями науково-дослідної діяльності студентів;
- створити цілісне уявлення про академічну культуру, сприяти дотриманню студентами принципів та правил академічної доброчесності, прищепленню засад академічної етики, поваги до інтелектуальної власності та авторських прав;
- сформувати навички академічного письма, навчити дотримуватися відповідних вимог щодо цитування наукових джерел, уникати будь-яких проявів плагіату під час написання наукових досліджень;

- розкрити систему історичної науки та освіти, етапи становлення та розвитку історіописання, теоретичні принципи і методологічні засади історичної науки, термінологічний апарат, класифікацію та аксіологічні аспекти історичних знань;
- продемонструвати цінність та суспільне значення історії, її вплив на формування світогляду, розвитку професійних якостей особистості, побудити в студентів інтерес до вивчення історичного процесу та науково-дослідної роботи в історичній галузі;
- навчити майбутніх фахівців-істориків обґрунтовувати актуальність обраної теми дослідження, обирати оптимальні шляхи досягнення мети і розв'язання поставлених у роботі завдань, визначати об'єкт і предмет дослідження, практичну значущість і наукову новизну, аналізувати історичні джерела та наукову літературу;
- сформувані знання про основи методології науково-дослідної роботи, вміння використовувати загальнонаукові та спеціальні методи історичного дослідження в науково-дослідній діяльності студентів-істориків;
- ознайомити з правилами літературного й технічного оформлення наукових результатів, а також формами впровадження результатів наукового дослідження;
- спираючись на загальнолюдські цінності допомогти студентам сформувані власні переконання, здобути навички і вміння, соціальногуманітарні компетенції необхідні для практичної діяльності.

3. Результати навчання

Вивчення курсу спрямоване на формування таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗК 12. Знання законодавчих, нормативно-правових, інженерно-технічних та санітарно-гігієнічних основ забезпечення безпечної діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.

СК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи

СК 5. Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).

СК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.

СК. 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.

ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.

ПРН 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

ПРН 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.

ПРН 10. Застосовувати сучасні методик у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.

ПРН 12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.

ПРН 16. Ідентифікувати, аналізувати та досліджувати небезпечні чинники природнього та техногенного середовищ. Вміти обґрунтовано вибирати пристрої, системи і методи відповідно до майбутнього профілю роботи з

попередження виникнення надзвичайних ситуацій, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.

Методи вивчення курсу: лекційні і практичні заняття, самостійна робота здобувачів вищої освіти I рівня (підготовка до практичних занять, модульних контрольних робіт та заліку) з допомогою опрацювання рекомендованої літератури та джерел, методичного забезпечення.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет історичної науки і її соціальні функції

1. Сучасна історична наука як сукупність взаємопов'язаних галузей пізнання.
2. Пізнавальна, практично-політична, світоглядна та виховна функції історичної науки.
3. Вища історична освіта в Україні.

Тема 2. Періодизація розвитку історичної науки та основні наукові школи

1. Донауковий і науковий етапи розвитку історичної думки.
2. Оксфордська школа історії У.Стаббза.
3. Школа Анналів.
4. Постмодернізм в історичній науці.
5. «Антропологічний зворот».
6. Сучасна історична наука в Україні.

Тема 3. Історичні джерела та їх науковий аналіз

1. Документальні, вербальні, зображальні, оповідні, особового походження, речові та масові джерела.
2. Критика історичних джерел.
3. Етапи джерелознавчої критики.

Тема 4. Методи історичного дослідження

1. Метод періодизації.
2. Історико-генетичний метод.
3. Історико-порівняльний метод.
4. Історико-типологічний метод.
5. Історико-системний метод.

Тема 5. Науково-дослідницька робота студентів істориків

1. Види навчально-дослідної роботи (реферат, курсова робота, дипломна робота).
2. Студентські наукові гуртки.

Тема 6. Академічна доброчесність

1. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю.
2. Покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.
3. Недопустимість плагіату.

Тема 7. Наукова організація та гігієна розумової праці

1. Дотримання ритму роботи.
2. Дотримання нормального чергування праці і відпочинку.
3. Дотримання правил техніки безпеки в процесі археологічних та історичних досліджень.

Тема 8. Сутність та основні етапи організації наукового дослідження

1. Мова та стиль наукової роботи.
2. Формулювання теми.
3. Підбір матеріалу. Розробка структури.
4. Написання тексту.
5. Оформлення використаних джерел та літератури.
6. Покликання.
7. Захист роботи.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
л		п	с. р.	
1	2	3	4	5
Модуль 1. Предмет, методи та джерела				
Тема 1. Предмет історичної науки і її соціальні функції	6	2	2	2
Тема 2. Періодизація розвитку історичної науки та основні наукові школи	14	2	6	6
Тема 3. Історичні джерела та їх науковий аналіз	14	2	6	6
Тема 4. Методи історичного дослідження	6	2	2	2
Модуль 2. Організація навчально-наукових та наукових досліджень				
Тема 5. Науково-дослідницька робота студентів істориків	10	2	4	4
Тема 6. Академічна доброчесність	10	2	4	4
Тема 7. Наукова організація та гігієна розумової праці	6	2	2	2
Тема 8. Сутність та основні етапи організації наукового дослідження	24	2	6	16
Усього годин	90	16	32	42

6. Теми практичних занять

Назва теми	К-ть год.
Тема 1. Предмет історичної науки і її соціальні функції	2
Тема 2. Періодизація розвитку історичної науки та основні наукові школи	6
Тема 3. Історичні джерела та їх науковий аналіз	6
Тема 4. Методи історичного дослідження	2
Тема 5. Науково-дослідницька робота студентів істориків	4
Тема 6. Академічна доброчесність	4
Тема 7. Наукова організація та гігієна розумової праці	2
Тема 8. Сутність та основні етапи організації наукового дослідження	6
Разом	32

7. Самостійна робота

Для опанування матеріалу дисципліни «Вступ до фаху та основи історичних досліджень» окрім лекційних, практичних занять, тобто аудиторної роботи, значна увага приділяється самостійній роботі.

Основні види самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Вивчення додаткової літератури.
2. Робота з довідковими матеріалами.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Підготовка до проміжного та підсумкового контролю.
5. Опрацювання окремих розділів програми, які не розглядаються під час аудиторних занять.

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Предмет історичної науки і її соціальні функції	2
Тема 2. Періодизація розвитку історичної науки та основні наукові школи	6
Тема 3. Історичні джерела та їх науковий аналіз	6
Тема 4. Методи історичного дослідження	2
Тема 5. Науково-дослідницька робота студентів-істориків	4
Тема 6. Академічна доброчесність	4
Тема 7. Наукова організація та гігієна розумової праці	2

Тема 8. Сутність та основні етапи організації наукового дослідження	16
Разом	42

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти є формою організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для реалізації творчих можливостей здобувачів вищої освіти через індивідуально-спрямований розвиток їхніх здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність.

Індивідуальні завдання виконуються здобувачем вищої освіти самостійно і не входять у його тижневе аудиторне навантаження. Викладач контролює виконання індивідуального завдання на консультаціях, графік яких складається на кафедрі і затверджується завідувачем кафедри.

До індивідуальних завдань віднесено такі види навчальної діяльності: написання рефератів, виконання проблемно-пошукових завдань, підготовка до виступів на конференціях, участь в олімпіадах тощо.

8.1. Орієнтовна тематика рефератів

Історія – одна з найдавніших галузей людських знань.

Історія в широкому і вузькому розумінні.

Принципи поділу історичної науки для зручності її дослідження і вивчення.

Підготовка фахівців-істориків у технічних закладах вищої освіти України.

Роль історичної науки в утвердженні соціальної пам'яті людства.

Етапи вивчення історичного процесу.

Ретроспективність історичного пізнання.

Роль факторів в історичному дослідженні.

Суб'єктивізм в історичному дослідженні.

Інтерпретація в історичних дослідженнях.

Плюралізм думок в історичній науці.

Поняття професійної придатності до історичної науки.

Таємниці історичної нарації Єжи Топольського.

Значення системного підходу у розкритті минулого.

Роль періодизації в історичній науці.

Метод аналогії в історичному дослідженні.

Роль парадигми в історичному дослідженні.

Неопубліковані та опубліковані історичні джерела.

Методика перевірки відомостей історичних джерел за допомогою математичних методів.

Роль архівних закладів у забезпеченні науковців, студентів-істориків друкованими джерелами.

Кількісні методи у дослідженні наративних джерел.

Екзистенціалістський підхід до авторського тексту.
Моделювання історичних явищ та процесів: цілі, етапи, типи моделей.
Життя і творчість (на вибір) відомого українського історика.
Скласти бібліографічний опис статей «Українського історичного журналу» за 2022 рік.

8.2. Варіанти проблемно-пошукових завдань з дисципліни «Вступ до фаху та основи історичних досліджень»

Теологічна історія європейського середньовіччя.
Школа «Анали» – нова історична наука.
Цивілізаційний підхід як принцип поділу історії.
Час історичний і час календарний.
Історична концепція.
Як Ви розумієте поняття «методологія історії»?
У чому полягає суть методологічного принципу об'єктивності історичного дослідження?
Поняття істини в історичному дослідженні.
Чим відрізняється історичне краєзнавство від історії України?
Чому до джерел треба ставитися критично?
Які функції історичної бібліографії?
Що таке бібліографічні покажчики, як ними користуватися?
Які існують каталоги історичної літератури і як ними користуватися?
Що означають поняття: «обов'язкові освітні компоненти» та «вибіркові освітні компоненти»?
Вибір об'єкта і постановка дослідницького завдання.
Форми праць з історії.
Питання альтернативності в історичному дослідженні.
Тур Хейердал і проблеми історичного моделювання.
Постмодернізм і питання суб'єктивізму в історичному дослідженні.

9. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

словесні (розповідь, пояснення, лекція та їх різновиди);
наочні (показ та його різновиди: ілюстрування, демонстрування);
практичні (завдання, задачі та ін.);

методи контролю та самоконтролю (побіжне самостереження, усне опитування, практичні роботи і вправи, письмові роботи, тести).

9.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1. Словесні методи навчання: бесіда, пояснення, розповідь, ознайомча лекція, лекція з елементами дискусії.

2. Робота з підручником, навчальним посібником тощо.

3. Наочні методи навчання: метод ілюстрування, метод демонстрування, спостереження.

4. Практичні методи навчання: практичні заняття у вигляді презентацій ідей, рольові ігри, робота в Інтернет мережі; складання графічних схем, схем-опор, тез, порівняльних таблиць.

9.2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1. Методи формування пізнавальних інтересів (метод створення ситуації новизни навчального матеріалу, опори на життєвий досвід, дискусії, диспути тощо).

2. Методи стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні.

9.3. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: метод усного опитування, письмовий контроль, тестові методи перевірки знань, програмований контроль, залік, іспит (екзамен) тощо.

Методи контролю.

На різноманітних етапах навчання використовуються різноманітні види контролю: попередній, поточний, тематичний, підсумковий, а також форми його організації.

Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з предмету чи розділу, який буде вивчатися.

Поточний контроль здійснюється в повсякденній роботі з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення прогалин у знаннях студентів.

Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань здобувачів вищої освіти.

Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, навчального року тощо.

За формами контроль поділяється на **індивідуальний, груповий і фронтальний.**

У навчальному процесі в різноманітних поєднаннях використовуються методи **усного, письмового, практичного, машинного контролю і самоконтролю** студентів.

Усне опитування здійснюється в індивідуальній і фронтальній формах.

Мета усного індивідуального контролю – виявлення вчителем знань, умінь і навичок окремих студентів. **Усний фронтальний контроль** (опитування) вимагає серії логічно пов'язаних між собою питань за невеликим обсягом матеріалу.

Письмовий контроль буває індивідуальним, коли окремим студентам пропонуються контрольні роботи.

Методи самоконтролю. Суттєвою особливістю сучасного етапу удосконалення самоконтролю за ступенем засвоєння навчального матеріалу, уміння самостійно знаходити допущені помилки, неточності, а також спосіб усунення виявлених недоліків.

Поєднання різноманітних методів контролю отримало назву **комбінованого** або **щільного контролю**. Як правило, це поєднання усного і письмового опитування.

10. Критерії та засоби оцінювання

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: 5 семестр (осінній) – залік, 6 семестр (весняний) – екзамен.

Рубіжний контроль успішності здобувачів вищої освіти проводиться під час проведення всіх видів аудиторних занять з усіх дисциплін в середині семестру та за тиждень до закінчення семестру.

Максимально загальна кількість балів, виділених для оцінки результатів під час одного рубіжного контролю робочою програмою навчальної дисципліни, при семестровому підсумковому контролі: у формі заліку – складає 50 балів; у формі екзамену – складає 30 балів.

Семестровий залік проводиться на останньому занятті, до початку заліково-екзаменаційної сесії. Оцінка здобувачам вищої освіти вище 60 балів може виставлятися без виконання ними підсумкової залікової роботи. В такому разі виставлення оцінки підсумкового семестрового контролю не передбачає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти на заліку. У разі, якщо сума рейтингових балів менша ніж 60, але виконані умови допуску до семестрового контролю, здобувач вищої освіти виконує на останньому за розкладом занятті залікову контрольну роботу. За бажанням, здобувач вищої освіти має право на виконання залікової контрольної роботи з метою підвищення кількості балів, які були набрані ним протягом семестру.

Критерії оцінки заліку:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмний матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання, але при рішенні допускає значну кількість помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмним матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка		
		За національною системою (іспит, диференційований залік, курсова робота, проект, практика)	За національною системою (залік)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	Зараховано	90 – 100

В	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	Зараховано	82 – 89
С	ДОБРЕ – загалом правильна робота з певною кількістю грубих помилок			74 – 81
Д	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	Зараховано	64 – 73
Е	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії			60 – 63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	2 (незадовільно)	Не зараховано	35 – 59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота			1 – 34

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні
дисципліни
«Вступ до фаху та основи історичних досліджень»
1 семестр**

Поточне тестування та самостійна робота								Всього
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
6	15	15	6	10	10	6	32	

T1, T2, T3... – тема програми

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів визначені Положенням про організацію освітнього процесу в ЦНТУ
<https://kntu.kr.ua/file/content/424/polozhennia-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu-v-tsntu.pdf> (С. 27–35).

11. Методичне забезпечення.

Включає навчально-методичний комплекс з дисципліни, рекомендована обов'язкова та додаткова література, конспект лекцій, методичні вказівки до виконання практичних робіт. Наповнення відповідного розділу в системі Moodle.

12. Рекомендовані джерела та література.

Базова

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. За заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. – К., 2016. – 234 с.
2. Брайчевський М. Вступ до історичної науки. Навчальний посібник. К., 1995.
3. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. <http://surl.li/wyfkmy>
4. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 1 липня 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
5. Зашкільняк Л. О. Вступ до методології історії. – Львів, 1996. – 96 с

6. Історичне джерелознавство. Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Я.С.Калакура (кер. авт. колективу) та ін. Київ: Либідь, 2017.
7. Яковенко Н. Вступ до історії. Київ: Критика, 2007.

Додаткова

1. Артемчук Г. І., Курило В. М., Кочерган М. П. Методика організації науково-дослідної роботи: навч. посібник для студ. та викл. вищих навч. закл.; Київський держ. лінгвістичний ун-т. К. : Форум, 2000. 270 с.
2. Базильчук Г.К. Словник-довідник з історії. Навч. посібник. – К., 2005. 368 с.
<http://surl.li/mgjqlx>
3. ВІДГУК УКРАЇНСЬКИХ ІСТОРИКІВ на статтю В.Путіна «Про історичну єдність росіян та українців». URL: <http://surl.li/amrvxl>
4. Галжуров Ю. С. Кількісні методи в історичних дослідженнях: досвід і деякі питання методики. Український історичний журнал. – 1994. – №4. – С. 30–40.
5. Зашкільняк Л. Вступ до методології історії. Львів: ЛОНМІО, 1996.
6. Енциклопедія історії України. У 10 т. / Редкол. В. Смолій (голова) [та ін.]. – К., 2005. – 2013. <http://surl.li/fhjjob>
7. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник. Київ, 2002.
8. Історичні джерела в українському інформаційному й освітньому просторі: верифікація та інтерпретація: монографія / Наук. ред. д.і.н. проф. О.О.Салати. Вінниця, ТОВ «ТВОРИ», 2018. 348 с. <http://surl.li/jzcfgs>
9. Калакура Я.С. Українська історіографія: Курс лекцій. Київ: Генеза, 2004.
10. Колесник І. Українська історіографія: концептуальна історія. Київ: Інститут історії України НАН України, 2013.
11. Колінгвуд Р. Дж. Ідея історії. К.: Основи, 1996. – 615 с.
12. Лебеденко О. М., Гончарова Н. О. Науково-дослідна робота студента в системі навчального процесу: Навчально-методичний посібник для студентів-істориків. – Ізмаїл, 2011. – 104 с.
13. Орлик В.М., Орлик С.В. Теоретико-методологічні та джерелознавчі проблеми економічної історії України. Універсум історії та археології. 2019. Том. 2 (27) Вип 2. Дніпро. С.5-27 <http://surl.li/kuiyzz>
14. Повсякдення ранньомодерної України. Історичні студії в 2-х томах. Т. 1: Практики, казуси та девіації повсякдення / Відповідальний редактор Віктор Горобець. Київ: Інститут історії України НАН України. 2012. 328 с.
http://history.org.ua/JournALL/jittia/jittia_2012_1/jittia_2012_1.pdf
15. Повсякдення ранньомодерної України. Історичні студії в 2-х томах. Т. 2: Світ речей і повсякденних уявлень / Відповідальний редактор Віктор Горобець. Київ: Інститут історії України НАН України, 2013. 358 с.
http://history.org.ua/JournALL/jittia/jittia_2013_1/jittia_2013_1.pdf
16. Топольський Є. Як ми пишемо і розуміємо історію. Таємниці історичної нарації / Пер. з польськ. Надії Гончаренко, наук. ред. Юрія Волошина. Київ: «К.І.С.», 2012. 400 с.
17. Яремчук В. Дискусії про соціальні ролі сучасної Кліо у рецепції польської історіографії. Український історичний журнал. 2023. Число 1. С. 197-217. doi: <https://doi.org/10.15407/uhj2023.01.197>
18. Яремчук В. Україна у шкільній історії путінської Росії (до 2021 р.).

Інформаційні ресурси

<https://zakon.rada.gov.ua/laws> – Верховна Рада України

<http://history.org.ua/uk> – Інститут історії України НАН України

<http://litopys.org.ua/links/inmaps.htm> – Історичні мапи

<http://chtyvo.org.ua/> – Читиво. Електронна бібліотека

<https://historytimelines.co/> – Застосунок «History Timelines».

Цифрові інструменти Google

Вільний доступ через відкриту бездротову мережу Wi-Fi до репозитарію ЦНТУ

(<http://dspace.kntu.kr.ua>)